

Uzasadnienie do Zarządzenia

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Gdańsku

z dnia 5 czerwca 2017 r.

Regionalny dyrektor ochrony środowiska zgodnie z delegacją ustawową zawartą w art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2016 r. poz. 2134 ze zm.) ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. W tej sytuacji posiada również kompetencje do zmiany przedmiotowego aktu prawnego. Analogicznie należy postępować w przypadku delegacji zawartej w art. 28 ust. 8 ustawy - ustalającej zasadę ustanawiania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 położonego na terenie więcej niż jednego województwa.

W dniu 31 marca 2015 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku wspólnie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy ustanowił zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003. Zarządzenie opublikowano dnia 9 kwietnia 2015 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego (poz. 1162) oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego (poz. 1184). Weszło ono w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Już po jego wejściu w życie w ramach kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej, Minister Środowiska, pismem DP-074-57/28884/15/PM1 z dnia 4 września 2015 r. stwierdził uchybienia uzasadniające zmianę we własnym zakresie ww. zarządzenia. Poniżej zamieszczono treść uwag i sposób ich uwzględnienia w treści niniejszego zarządzenia zmieniającego:

1) „W załączniku nr 5 w odniesieniu do przedmiotu ochrony A081 Błotniak stawowy, wskazano w sposób nieprawidłowy podmioty, które są odpowiedzialne za wykonanie działania ochronnego nr 1. W myśl art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) w planie zadań ochronnych należy wskazać podmioty odpowiedzialne za wykonanie ustalonych działań ochronnych. W przedstawionym przepisie nie wskazano zamkniętego katalogu podmiotów, na które mogą być nałożone obowiązki, wynikające z ww. ustawy. Nie oznacza to jednak zupełnej swobody w określaniu podmiotów zobowiązanych do realizacji działań wynikających z planu zadań ochronnych, ponieważ przy opracowywaniu tego dokumentu należy mieć również na uwadze inne unormowania powszechnie obowiązujące, w szczególności zasady i przepisy Konstytucji RP. Należy wskazać, iż zgodnie z konstytucyjną zasadą legalizmu, wynikającą z art. 7 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) oraz wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 listopada 2011 r. (sygn. I FSK 88/11) jedynie ustawa może normować prawa i obowiązki obywateli. Z kolei w planie zadań ochronnych – akcie prawa miejscowego, w działaniach ochronnych na zarządców, właścicieli lub użytkowników nieruchomości, będących podmiotami prywatnymi, nałożono liczne obowiązki. Przedstawione rozwiązania należy uznać za niezgodne z konstytucyjnymi unormowaniami.”

Uwagę uwzględniono poprzez zmianę podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działania.

2) „Działanie ochronne polegające na utrzymaniu terenów zalewowych kluczowych dla gatunku (A081 Błotniak stawowy) w stanie niezabudowanym stanowi zakaz zabudowy. Należy podkreślić, że w planie zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 nie powinno się zamieszczać zakazów określonego działania. Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. zabrania się, co do zasady, podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w szczególności pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami. W związku z powyższym, należy stwierdzić, że ogólnie określone zakazy wynikają z mocy prawa, dlatego ich powtarzanie w planie zadań ochronnych należy uznać za niewłaściwe. Ponadto, skoro w delegacji ustawowej do ustanawiania ww. aktów prawa miejscowego nie przewidziano możliwości ustanowienia w nich zakazów, to takie działanie stanowi przekroczenie delegacji ustawowej i tym samym jest istotnym naruszeniem prawa.”

Uwagę uwzględniono poprzez usunięcie zapisu dotyczącego utrzymania terenów zalewowych kluczowych dla gatunku w stanie niezabudowanym.

3) „W załączniku nr 5, w działaniach ochronnych dla przedmiotów ochronnych A142 Czajka, A140 Siewka złota, A127 Żuraw oraz A160 Kulik wielki, nałożono na zarządców lub dzierżawców obwodu łowieckiego obowiązek dostosowania terminów polowań na zwierzynę łowną w międzywalu Wisły z zachowaniem stref spokoju w miejscach zlotowisk 15.08-15.11., związany z prowadzeniem gospodarki łowieckiej. Odnosząc się do ww. postanowień planu zadań ochronnych należy zauważyć, że ma on, jako akt prawa miejscowego, charakter normatywny, a więc powinien określać, ustanawiać, regulować daną materię. Zakres takiego działania jest ograniczony nie tylko brzmieniem delegacji, ale także dopuszczalnością z punktu widzenia reguł nadrzędnych i innych przepisów ustawowych, w tym dotyczących zwierząt łownych. W myśl art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) w planie zadań ochronnych należy wskazać podmioty odpowiedzialne za wykonanie ustalonych działań ochronnych. Chociaż w przywoływanym przepisie nie sformulowano zamkniętego katalogu tych podmiotów, nie oznacza to jednak zupełnej swobody w ich wskazywaniu. Przypomnieć w szczególności należy, że zgodnie z zasadą legalizmu, wynikającą z art. 7 Konstytucji RP jedynie ustawa może normować prawa i obowiązki obywateli. Z kolei w odniesieniu do innych uregulowań prawnych dotyczących zwierząt łownych, należy stwierdzić, że w ramach planu zadań ochronnych nie można tworzyć regulacji, które są powtórzeniem przepisów ustawowych, a także regulacji, które będą je modyfikowały (lista gatunków, okresy polowań, sposoby pozyskiwania zwierzyny), w szczególności gdy ustawodawca nie przewiduje uwzględnienia treści ww. planu w danej dziedzinie (gospodarka łowiecka), czy w danym akcie (plany łowieckie). Regulacje planu nie powinny skutkować wątpliwościami adresatów norm, w tym przypadku Parku Narodowego i PZŁ, co do podstawy oraz zakresu ich praw i obowiązków. Nie negując tego, że redukcja zwierząt łownych jedynie w określonych terminach może wpłynąć pozytywnie na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 i w tym sensie może mieć charakter działania ochronnego, należy podkreślić, że delegację z art. 28 ustawy o ochronie przyrody należy wykonywać z poszanowaniem ww. ograniczeń. Odnosząc się do kwestionowanego unormowania należy stwierdzić, że jeżeli jego zasadniczym celem jest właściwe ukształtowanie procesu redukcji zwierząt łownych, rozważyć można wskazywanie zamiast niego w planach zadań ochronnych np. działań Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w różnych dopuszczalnych prawem formach (co do zasady nie władczych) na rzecz redukcji zwierząt łownych w określonym terminie.”;

Uwagę uwzględniono poprzez usunięcie działań, co nie wyklucza możliwości współpracy z PZŁ w tym zakresie.

4) „W załącznik nr 5, działania ochronne dotyczące ewentualnego utworzenia i utrzymania w obszarze sztucznych stanowisk łęgowych lub całkowicie sztucznych wysp nałożono do wykonania na RDOŚ w Gdańsku w ramach współpracy z RZGW w Gdańsku i z użytkownikiem rybackim oraz na RDOŚ w Bydgoszczy w ramach współpracy z RZGW w Gdańsku i z użytkownikiem rybackim. Należy wskazać, że takie sformułowanie może budzić wątpliwości, co do zakresu odpowiedzialności wskazanych podmiotów za wykonanie danych działań ochronnych.”;

Uwagę uwzględniono poprzez zmianę podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działania na: „RDOŚ w Gdańsku i RDOŚ w Bydgoszczy. Działanie będzie realizowane po konsultacjach z RZGW w Gdańsku oraz z użytkownikiem rybackim.”

Minister Środowiska zgłosił również uwagę, którą należy uwzględnić podczas opracowywania w przyszłości projektów innych, podobnych aktów prawa miejscowego: „W ostatnim paragrafie zarządzeń wskazano, że wchodzi one w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego lub w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Należy wskazać, iż nie ma potrzeby wyszczególniania miejsca ogłoszenia aktu, ponieważ wynika ona z art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172, z późn. zm.)”.

Uwagę uwzględniono w treści niniejszego projektu zarządzenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku pismem z dnia 06 lipca 2016 r., znak: RDOŚ-Gd-PNI.6320.3.2016.al.3 przesłał propozycje zapisów do zarządzenia zmieniającego. W ramach współpracy rozważono propozycje RDOŚ w Gdańsku i przygotowano projekt zarządzenia zmieniającego z ich częściowym uwzględnieniem:

1) W zakresie działań dotyczących ochrony czynnej dla bielika (łęgowe i zimujące) - działanie 2 i 3 nurogęsi (łęgowe) - działanie 2, do podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działań dopisano „Starosta Tczewski, Starosta Sztumski, Starosta Kwidzyński, właściciele lub posiadacze gruntów - na podstawie

UPUL zawierającego wskazania PZO”, co wynika ze zidentyfikowania przez RDOŚ w Gdańsku, lasów prywatnych w granicach obszaru na terenie powiatu tczewskiego, sztumskiego i kwidzyńskiego.

2) W zakresie działania dotyczącego ochrony czynnej błotniaka stawowego (działanie 1) jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania wskazano „właściciel lub posiadacz gruntu na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”, modyfikując zapis na wzór zapisów umieszczonych przy działaniach dla innych gatunków określonych w przedmiotowym zarządzeniu.

3) W zakresie działań dotyczących ochrony czynnej zimorodka, ohara i brzegówki uwzględniono następującą zmianę opisów działań: „Zapobiegnięcie utracie siedlisk lęgowych i żerowiskowych poprzez zachowanie skarp brzegowych o wysokości minimum 1 m (ponad średni stan wody z 50-lecia) i długości łącznej minimum 30 m oraz zadrzewieniu brzegów na długości minimum 30%, na każdym z odcinków doliny Wisły o długości minimum 500 m lub dłuższych, pofragmentowanych, wolnopłynących bądź ze spowolnieniami nurtu. Nie dotyczy usuwania drzew i krzewów zagrażających życiu lub mieniu, porastających urządzenia hydrotechniczne, dla ochrony przed powodzią, działań podejmowanych podczas zjawisk.” Celem powyższej zmiany jest doprecyzowanie zapisów, zmiana nieprecyzyjnego określenia „wody wczesnoletniej” oraz ułatwienie realizacji działania poprzez wskazanie na średni stan wody z 50-lecia.

4) W zakresie działań dotyczących ochrony czynnej rozszerzono działania polegające na zachowywaniu odpowiednich siedlisk wokół wód, o rzekę Nogat oraz dopływy Wisły i Nogatu lub kanały w granicach obszaru Natura 2000 dla bielika (lęgowe, zimujące) - działanie 3, nurogęsi (lęgowe) - działanie 1, remiza, dziwoni, krzyżówki (zimujące), gągoła (zimujące) i nurogęsi (zimująca); o wody płynące (Wisła) dla ohara, jarzębatki, trzciniaka, krzyżówki (zimujące), gągoła (zimujące) i nurogęsi (zimujące). W obowiązującym zarządzeniu pominięte zostały fragmenty zadrzewień wzdłuż wód płynących, a zadrzewienia tam występujące stanowią równie cenne przyrodniczo, jak te wokół zastoisk, fragmenty obszaru Natura 2000.

5) W zakresie działań dotyczących ochrony czynnej ohara, nurogęsi (lęgowe) - działanie 1, jarzębatki, trzciniaka, remiza, dziwoni, krzyżówki (zimujące), gągoła (zimujące), nurogęsi (zimujące) zmieniono podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania na „RZGW Gdańsk, Nadleśnictwa: Kwidzyn, Jamy, Dąbrowa, Toruń, Solec Kujawski, Cierpiszewo, Gniewkowo, Dobrzejewice, Włocławek Starosta Tczewski, Starosta Kwidzyński, właściciele lub posiadacze gruntów - na podstawie UPUL zawierającego wskazania PZO”.

6) W zakresie działań dotyczących ochrony czynnej populacji przelotnych czajki, siewki złotej, żurawia i kulika wielkiego usunięto działania polegające na dostosowaniu terminów polowań na zwierzęcą łowną w międzywale Wisły z zachowaniem stref spokoju w miejscach zlotowisk w okresie 15.08.-15.11.

Ponadto dokonano zmian w zapisach dotyczących monitoringów przedmiotów ochrony:

1) W zakresie częstotliwości monitoringu dla bielika (zimująca), krzyżówki (przelotna), gągoła (zimująca), nurogęsi (zimująca), czajki (przelotna) i siewki złotej (przelotna) dodano zapis „nie rzadziej niż”;

2) Zmieniono częstotliwość wykonywania monitoringu stanu ochrony gatunku dla rybitwy białoczelnej i mewy siwej z 3 lat na 2 lata;

3) Zmieniono częstotliwość wykonywania monitoringu dla jarzębatki, trzciniaka i dziwonii z „co 5 lat” na „nie rzadziej niż co 6 lat”.

Powyższe zmiany dotyczące częstotliwości wykonywania monitoringu wprowadzono w celu ujednoczenia terminów monitoringów dla całego obszaru Natura 2000. Ma to na celu uproszczenie realizacji zadań ochronnych, ograniczenie liczby potrzebnych zamówień i procedur wyłaniania wykonawców poszczególnych działań oraz zmniejszenie kosztów i nakładów pracy wynikających z realizacji zapisów planu zadań ochronnych. Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej regionalny dyrektor ochrony środowiska zobowiązany jest do kierowania się w swoich działaniach zasadą legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

W zapisie obszaru wdrażania działania dotyczącego monitoringu dla błotniaka stawowego usunięto słowo „obwałowanego”, gdyż międzywale zgodnie z definicją musi być obwałowane.

Udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.) został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do projektu zarządzenia zmieniającego plan zadań ochronnych. Powyższe informacje zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 04 sierpnia 2016 r.

Na wniesienie uwag i wniosków do projektu zarządzenia zmieniającego plan zadań ochronnych wyznaczono okres 21 dni. W tym czasie wpłynęły następujące uwagi i wnioski:

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wskazał na *zmianę zapisu działania ochronnego „Jednorazowa całoroczna inwentaryzacja faunistyczna kompleksów wysp śródrzecznych” poprzez usunięcie słowa „całoroczna” dla gatunków: bielik, derkacz, rybitwa rzeczna, rybitwa białoczelna, mewa siwa, ostrygojad, sieweczka rzeczna, brodziec piskliwy, nurogęs, żuraw.*

Uwagę uwzględniono. Określenie „całoroczna inwentaryzacja” mogło wprowadzać w błąd. Nie ma potrzeby wykonywania całorocznej inwentaryzacji dla gatunków, które występują w obszarze w danym okresie fenologicznym. Okres w jakim powinna być wykonywana inwentaryzacja wynika z typu populacji danego gatunku, który jest przedmiotem ochrony. Zmieniono zapis celem uniknięcia wątpliwości przy realizacji działania. Ponadto uwzględniono uwagi redakcyjne.

Ponadto Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wskazał na konieczność zmiany podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działania dla A081 błotniaka stawowego pn. „Zapobiegnięcie utracie siedlisk łągowych poprzez utrzymanie istniejącej powierzchni szuwarów oraz pozostawienie terenu dla naturalnej sukcesji z zachowaniem widoczności oznakowania nawigacyjnego.”

Uwagę uwzględniono w całości. Zgodnie z sugestią GDOŚ, zmieniono sformułowanie podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działania na „Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”. Przedmiotowe działanie nie znajduje odzwierciedlenia w żadnym z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, w związku z czym należało usunąć zapis wskazujący na możliwość uzyskania takiego dofinansowania za wykonywanie działania. Zastosowany obecnie zapis umożliwia właścicielowi lub posiadaczowi gruntu, chcącemu realizować to działanie, zawarcie porozumienia z organem sprawującym nadzór nad Obszarem Natura 2000.

Wójt Gminy Dąbrowa Chełmińska pismem z dnia 16 sierpnia 2016 r., znak: 610.01.2016 AKB przedstawił następujące stanowisko: *W tabeli opisującej Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochron, od str. 38-46, jako obszar wdrażania wymienia się dziesięciokrotnie m.in. „Mała Kępa Ostromecka”. Pragniemy zapytać jaki teren/zakres powierzchni obejmuje ta lokalizacja, gdyż w obrocie prawnym nie występuje ani taka miejscowość, ani obręb ewidencyjny, ani żadna ustanowiona forma ochrony przyrody. Obszar zadania powinien być precyzyjny i opierać się na istniejących w obrocie jednostkach administracyjnych np. nr-y działek, obręby leśne itp.*

Uwagi nie uwzględniono, gdyż znajduje się ona poza zakresem zmian. Mała Kępa Ostromecka obejmuje obszar projektowanego rezerwatu ornitologicznego o powierzchni 116 ha, położony przy najdalej wysuniętym na zachód, prawym brzegu Wisły.

Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego Terenowy Oddział w Tczewie wiadomością e-mail z dnia 25 sierpnia 2016 r. *wniósł o zdjęcie wszelkich zakazów odnośnie prac znajdujących się w statutowej działalności jednostki oraz prac inwestycyjnych na Kanale Granicznym 0+000 - 1+100 i Kanale Wałowym 0+000 - 1+500 i 9+500 - 13+744.*

Uwagi nie uwzględniono. Wskazane tereny stanowią cenne siedliska gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony Obszaru Natura 2000. Działania te nie dotyczą usuwania drzew i krzewów zagrażających życiu lub mieniu, porastających urządzenia hydrotechniczne, dla ochrony przed powodzią lub dla likwidacji skutków powodzi oraz na plantacjach wiklinowych.

Miejska Pracownia Urbanistyczna pismem z dnia 23 sierpnia 2016 r., znak: MPU-ST-7315/By-7/12/1403/16 przedstawiła następujące stanowisko: *Utworzenie i utrzymanie sztucznych stanowisk łęgowych rybitwy rzecznej i rybitwy białoczelnej w formie barek, platform, wysp pływających, filarów z platformami lub całkowicie sztucznych wysp w korycie Wisły na odcinku 770-775 km (Bydgoszcz Łęgowo - Fordon), koliduje z planami rewitalizacji terenów nadbrzeżnych miasta Bydgoszczy. (...) Dlatego też proponuję, aby zastępcze stanowiska łęgowe zlokalizować na odcinku 764-768 km Wisły (Solec Kujawski - Bydgoszcz Łęgowo) lub na odcinku 770-775 km, ale wzdłuż prawego brzegu rzeki.*

Uwagi nie uwzględniono, gdyż znajduje się ona poza zakresem zmian. W zarządzeniu wskazano 8 lokalizacji spośród, których wybranych zostanie 5, gdzie będzie realizowane działanie w związku z czym nie ma pewności, że na wskazanym odcinku zostaną utworzone sztuczne stanowiska łęgowe. Ponadto w opisie lokalizacji nie wskazano konkretnych miejsc lokalizacji sztucznych siedlisk w obrębie poszczególnych odcinków rzeki Wisły.

Nadleśniczy Nadleśnictwa Cierpiszewo pismem z dnia 23 sierpnia 2016 r., znak: ZG.7210.4.2016 przedstawił następujące stanowisko: *W myśl art. 32 ust. 4 Ustawy o ochronie przyrody „Na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, na którym znajduje się obszar Natura 2000, zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy, zgodnie z ustaleniami planu urządzenia lasu.” Wymieniając Nadleśnictwa jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie niektórych zadań należałoby dodać „zgodnie z ustaleniami planu urządzenia lasu”, podobnie jak obecnie jest napisane „właściciele lub posiadacze gruntów - na podstawie UPUL zawierającego wskazania PZO.*

Uwagi nie uwzględniono. Powyższe wskazanie wynika z mocy prawa, w związku z czym powtarzanie zapisu w planie zadań ochronnych należy uznać za niewłaściwe. Zgodnie z § 118 oraz w związku z § 143 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) w aktach prawa miejscowego nie powtarza się przepisów ustawy upoważniającej oraz przepisów innych aktów normatywnych na co zwrócił uwagę Minister Środowiska w piśmie z dnia 4 września 2015 r., znak: DP-074-57/28884/15/PMI).

Nadleśniczy Nadleśnictwa Starogard pismem z dnia 24 sierpnia 2016 r. przedstawił następujące stanowisko: *Uszczegółowienia wymagają jednak projektowane działania dla następujących przedmiotów ochrony: ohar, nurogęś, jarzębatka, trzciniak, remiz i inne dla których „w celu zapobieżenia utraty siedlisk łęgowych planuje się zachowanie istniejących zadrzewień w promieniu 50 m wokół wód stojących i płynących (Wisła), w tym drzew przewróconych, z zachowaniem widoczności oznakowania nawigacyjnego. Nie dotyczy usuwania drzew i krzewów zagrażających życiu lub mieniu, porastających urządzenia hydrotechniczne, działań dla ochrony przed powodzią lub dla likwidacji skutków powodzi oraz na plantacjach wiklinowych”. Zamieszczony w powyższym sformułowaniu wyraz zadrzewienia rozumiemy zgodnie z definicją zawartą w Prawie Geodezyjnym jako osobną kategorię użytkowania gruntu. Ponadto uszczegółowienia wymaga postępowanie w stosunku do drzew przewróconych. Dotyczy sytuacji gdy wyrwane drzewa leżą na obcej własności, na gruncie użytkowanym rolniczo. Opisane sytuacje rodzą potencjalne konflikty gdyż często skutkują zmniejszeniem dopłat obszarowych przeznaczonych dla rolników użytkujących role lub trwałe użytki zielone.*

Uwagi nie uwzględniono, gdyż znajduje się ona poza zakresem zmian.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku pismem z dnia 25 sierpnia 2016 r., znak: RDOŚ-Gd-PNI.6320.3.2016.al.4 przedstawił następujące stanowisko: *1. W załączniku, dla gatunku A048 Ohar, dla działania nr 1, RDOŚ w Gdańsku został określony jako podmiot odpowiedzialny za jego wykonanie. Należy zastąpić „RDOŚ w Gdańsku” przez „RZGW Gdańsk”. Tożsame działanie zaplanowano dla innych gatunków (A249 Brzegówka, A229 Zimorodek), dla nich, wskazano, iż to „RZGW w Gdańsku” jest odpowiedzialny za realizację działania. Należy zatem, analogicznie, zmienić podmiot odpowiedzialny przy działaniu nr 1 określonym dla ohara. 2. W załączniku, w kolumnie „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie” dla działań zaplanowanych dla bielika (działania nr 2 i 3), ohara (działanie nr 2), nurogęsia (działania nr 1 i 2), jarzębatki, trzciniaka, remiza, dziwoni, krzyżówki, gągoła, nurogęsia, proszę o dopisanie „Nadleśnictwa Starogard”. W granicach obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły zidentyfikowano wydzielania leśne (2A-a, 2A-b, 2A-c, 2A-d, 2A-f, 2A-g, 2A-h) będące w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego, Nadleśnictwa Starogard.*

Uwagi uwzględniono w całości.

Ponadto, poprawiono błędną numerację wierszy w tabeli.

Po udziale społecznym, a przed uzgodnieniem projektu zarządzenia z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim oraz Wojewodą Pomorskim, do treści projektu wprowadzono korekty mające na celu poprawę czytelności zarządzenia, wyeliminowanie drobnych niespójności oraz nieznaczących błędów merytorycznych.

Przeredagowano treść działań ochronnych dotyczących ograniczania kolizji i ryzyka porażenia prądem dla gatunków: bielik, gęś zbożowa oraz żuraw. W przypadku bielika dodano znakowanie linii przesyłowych markerami powietrznymi, a w przypadku gęsi zbożowej oraz żurawia działanie ochronne przeredagowano z: „Ograniczenie kolizji i ryzyka porażenia prądem, poprzez wymianę istniejących słupów energetycznych z izolatorami stojącymi linii 200-400kV lub zaopatrzenie ich w półki uniemożliwiające kontakt ptaka z izolatorem lub przewodami.” na: „Ograniczenie kolizji i ryzyka porażenia prądem, poprzez oznakowanie istniejących przesyłowych linii energetycznych 200-400kV przy pomocy markerów powietrznych np. kul, zawieszek, spiral, rurek itp.”. Powyższe ma na celu wyeliminowanie błędu merytorycznego, gdyż dla gatunków tych występuje wyłącznie ryzyko kolizji w czasie przelotów.

W treści działania ochronnego nr 2 dla derkacza, usunięto powierzchnię objętą działaniem. Wskazywanie minimalnej powierzchni, na której należy zachować użytki stanowiące siedlisko derkacza, sugerowało nieobligatoryjny charakter działania. W przypadku gdyby minimalna powierzchnia wskazana do zachowania została utrzymana poprzez użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych wyłącznie części działek ewidencyjnych wskazanych jako obszar wdrażania przedmiotowego działania, wówczas pojawia się wątpliwość i sugestia, iż na pozostałych działkach ewidencyjnych działanie to nie miałyby już charakteru obligatoryjnego. Zatem, aby zapisy w zarządzeniu nie budziły wątpliwości interpretacyjnych, wykreślono powierzchnię objętą działaniem.

Przeredagowano treść działania ochronnego nr 1 dla rybitwy rzecznej i rybitwy białoczelnej dotyczącego tworzenia sztucznych stanowisk lęgowych, tak, aby nie budziło wątpliwości co do zakresu jego realizacji.

Ponadto, z treści działania ochronnego zaplanowanego dla brzegówki wykreślono zwrot: (...) „oraz zadrzewieniu brzegów na długości minimum 30%” (...). Określenie to jest nieuzasadnione merytorycznie, a jego obecność w zarządzeniu wynika z pierwotnej omyłki.

Dla mewy srebrzystej, w działaniach dotyczących monitoringu, zmieniono liczbę kontroli presji tego gatunku na inne przedmioty ochrony w obszarze, z trzech do dwóch. Zmiana ta wynika z uwag zgłoszonych przez Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków podczas udziału społecznego przeprowadzonego w roku 2014, w ramach ustanawiania aktu. Zgłoszono wówczas, iż z powodzeniem wystarczą dwie kontrole, a rezygnacja z trzeciej zminimalizuje uciążliwe dla ptaków płoszenie na lęgowisku. OTOP wnioskował wówczas o zmiany w zakresie monitoringu dla: rybitwy rzecznej, rybitwy białoczelnej, ostrygojada, sieweczki rzecznej, brodzieca piskliwego, mewy srebrzystej i mewy siwej. Uwaga została uwzględniona. Nie zmieniono jednak liczby kontroli planowanych do wykonania w ramach monitoringu presji mewy srebrzystej na inne gatunki. Analogicznie powinno zostać to zmienione. W związku z powyższym w niniejszym zarządzeniu ogranicza się liczbę planowanych kontroli z trzech do dwóch.

Ponadto dokonano zmian w zapisach dotyczących monitoringów derkacza, błotniaka stawowego, rybitwy czarnej i rybitwy białowąsowej w zakresie częstotliwości monitoringu dodano zapis „nie rzadziej niż”, które mają na celu ujednoczenie terminów monitoringów dla całego obszaru Natura 2000.

W przypadku działań dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy w zakresie presji drapieżników, dla gatunków: rybitwa rzeczna, rybitwa białoczelna, mewa siwa, rybitwa czarna, rybitwa białowasa, nurogęs (lęgowa), doprecyzowano, iż poza określeniem stopnia presji oraz wykonaniu działań ją ograniczających należy w ramach tego zadania określić także możliwości ograniczania tej presji na poszczególne gatunki. Ma to na celu doprecyzowanie zapisów.

Pozostałe korekty wprowadzone do treści projektu mają charakter edytorski, uczyniający zarządzenie.

Modyfikacje wprowadzone do treści zapisów projektu zarządzenia nie wymagają przeprowadzania kolejnego udziału społecznego.

Projekt zarządzenia został uzgodniony, w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.) z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim, pismem z dnia 15 marca 2017 r., znak: WIR.IX.710.11.2017 oraz z Wojewodą Pomorskim pismem z dnia 20 kwietnia 2017 r., znak: PN-I.0041.6.2017.LA.

Po uzgodnieniu z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim i Wojewodą Pomorskim poprawiono błędy w numeracji wierszy w pierwszej kolumnie załącznika do zarządzenia oraz pomyłkę w uzasadnieniu gdzie omyłkowo wpisano „mewa siwa” podczas gdy powinno być „mewa srebrzysta”.

Ponadto usunięto z zarządzenia § 1 pkt 1 „§ 8. otrzymuje brzmienie: „§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”, gdyż zgodnie z uwagą Wojewody Pomorskiego przedstawioną pismem z dnia 3 kwietnia 2017 r., znak: PN-I.0041.6.2017.LA zmieniający akt został już ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego oraz Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego, wszedł w życie i obowiązuje w związku z czym taka zmiana nie ma uzasadnienia.